

Jekabaara

Jamana

World Vision

Cikela ceman n'a musoman kunnafoni seben
a be ba kalo o kalo
Jamana baarada la BDP 2013 Bamako (Mali)

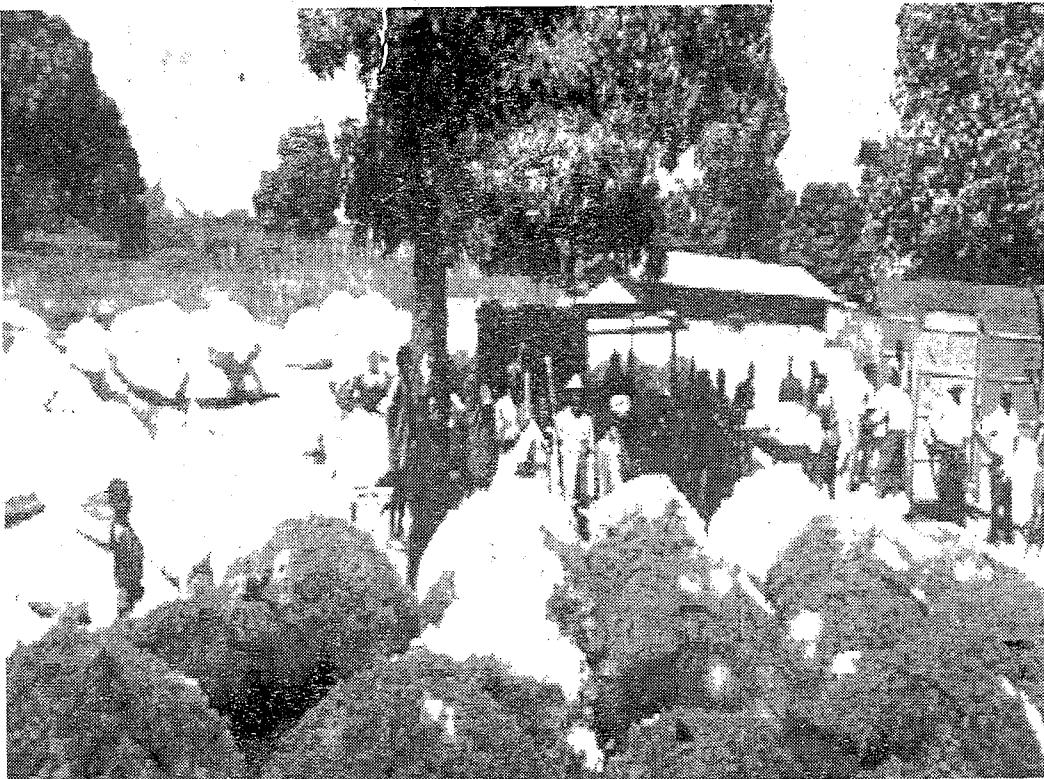
N'an b'a fe ka nafa sɔrɔ an ka koɔri la, an ka sabati kalite jumanya kan

je 10-11-12nan

Dantigelikan

Sene ye fomba ye. Dijne baara bee la, ale kebaga de ye nana ye, barisa baara to bee kebagaw jigi ye senekela de ye. O kanma, senekela ni diyadonyerela ka kan sanga ni waati bee. Nka, senekela k'u don ko sene dafe, yiriwabaara werew be yen a ka bonogela kanma, i n'a fo nakobaara ; bagamisen marali ; kungo nafafenw labaarali ; debendilan n'a nognaw... O b'a to, san kalo tan ni fila don kelen kelen bee n'a ka yiriwabaara keta be ke cikela bolo. O de fana ye sababu ye, min b'a ka dunkafa sabati sanga ni waati bee, k'a hakilisiglen to du ni sigida musaka nafoloko la. Baara bee n'a ka nesorofere don. N'i y'o don i be taa je. N'i m'o don, i be to kɔ !

Tumani Yalam Sidibe

CMDT nemaaba Usumani Amiñon Gindo y'an bo kunpan na

je 3-4-5 nan

Kalanko lahala be cogo di Ofisi-iri kɔnɔ

je 8-9-12nan

Sira ma ni

je 7 nan

Kabako be dijne kɔnɔ

je 7 nan

"Kalan be mɔgɔ sɔn hakili la, nka kunnafoni be mɔgɔ bɔ kunpan na" Yɔrɔ Ulen Sidibe

Ce t'a ka ceya don, fo n'a y'i sanga gelyea ma !

Hamidu Konate

An be yafa jini ke Jekabaara kanubagaw, a kalanbagaw, an'a lajensenbagaw bee fe, ka da fili taasira kan min donna əkutoburukalo temenen boko sigidaw kono.

O kera pagamiko ye Jekabaara kalanbolo la. O kanma, boko in kono, an ya kanu ka segin CMDT jemaaba Usumani Amijen Gindo ka jemukan kan, ka labo Kokura a nafa yere kanma.

Aw bena o jemukan kalan Kokura boko in ne 3, 4 ani 5 kono. O haketonini kelen ko, n da bera se cikelaw ka labenbolow ma ka senefenw yere an'u tono nafa k'u ka jetaafenw ye. Djene baara o baara, a kebaga juman de ba tono juman soro. K'i laben ni feere jo-jonw ye ka kori wari makonon. An na fo ko nafa te motobaw sanni na. Nka, o ka soro du musaka keta bee jesigira san kanma. O ba to bololankolonya tena ye, nafolomugu musakacogo jugu kofe. I na fo an teri do Delila ka fo an ye don do cogo min na, no

ye Lasine Tanbura ye, ka bo Badalabugu, Bamako, « nata de bera ni faantanya ye ! » O kanma, fo an bee de ka don ko se min be mogo ye don min, i ka kan ki ka djene taabolo ben o ma. No kera, a ka ca la, an be an ka djenatige ke ka se a dan na ka soro an ma korebo.

Tjene don, ja ni ntew ye samije temenen soro lamalasa. An be Ala deli a ka boda di an ma, barisa gelyea bee fura jenjen be ale de bolo. Nka, deen min soro, o musakacogo juman, o ye anw yere de ka ko ye dere.

Fen min ye djenatige taabolo werew kunkankow ye, n ba jini an je nogen kuraw fe, n'olu ye Jekabaara kenyereye feerebagaw ye duguw kono, u ku timinandiya walasa baara in be taa ne. No kera, i na fo CMDT jemaaba ya fo an ye a ka jemukan keno cogo min, sig a ta la, Jekabaara be ke Mali jamana kunnafonisebenw la sanbalajoe ye. An bee dun ka tono be soro o de la. Aw ni ce, aw ni baara i

Hamidu Konate
Jamana baarada jemaa

Sintan Seriba

Ni ceya te siya ye
adamadenya koni juru ka jan.

Cew be na

Cew be taa

Ka djene diya lagosi kono
Walima

Ka djene ke ; k'a ke ; k'a ke.

Sintan Seriba Sidibe

Sintankaw ka sama

Sama-dun-Sama kulusitigi.

Ale y'a tile ke

Ka maaya ke.

Ka tile mine kunkene na
Sanga ni waati bee

Samaw kunna.

Nka,

« don o don n kunnandi »

O de ye

« don-kelen-n kunnango » ye
dere !

Sintan Seriba

Latununa Sama senjanw fe
k'a n'a muso ke

Wulakonofen cebaliw ye.

Nka a togo

O be yan ; o be to ; o be yan
Fo ka djene ban

Jaa keko de ye foko ye

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisenekene

Surukuba kan te wa an ka nsirinw kono :
« Sanni i ki ka djenatige pagami ni tajurusrabere ye jugu kanma, feere bas tige i kana
ka sako ye. O ro, ale ni mene be tuma bee, ka
soro e ni pagali be tuma bee ! »

Tumani Yalam Sidibe

CMDT nemaaba Usumani Amijon Gindo y'an bo kupan na Mali koorisene taabolo kunkankow bee la

Mali ye koorisene jamanaba ye Afriki mume kono, sangajogon jamana t'a la. Fen o fen be koori kofa an ka jamana kono yan, o te ko dennis ye, ka d'a kan, Mali ka joyoro foloya yere bolen ko yen, i k'a don ko maa ba yirika caman de ka dipenatige sirilen be koori la an ka jamanadenw la. Cikela b'olu la ; kenyereye b'olu la ; awa foroba-baarakela yere fana b'olu la. O de kanma, ntenendon, setanburukalo tile 13, san 2004, an sera CMDT nemaaba ma, n'o y'an balimake Usumani Amijon Gindo ye, k'a kumajogonya koori taabolo lahala bee kan an ka jamana kono. A fana ma noga si to jaabiw la. An k'a lamien.

Usumani Amijon Gindo

Jininkali : *Nemaaba Usumani Amijon Gindo, an bee b'a kalama k'e sigira CMDT nemaaya la, gelyabaaw waati de la. Yali i be se k'a fo an ye e ni sen kura min nana CMDT ka jetaa kanma wa ? O sen kura la, cikelaw ka nafa ye jumen ye ; faso Mali ka nafa ye jumen ye ; CMDT baarakelaw yere ka nafa ye jumen ye ?*

Usumani Amijon Gindo : Sanni n k'i jaabi, n ka foli be se Jekabaara kalanbaga bee ma folo. Ne yere te duman ye Jekabaarako la. Ne ni e yere ani maa caman were, an bee y'a n jeniyoro fin Jekabaara waleyali n'a ka jetaa la, ka bi san 1989. Nin yoro in na, n ka foli ni n ka taasibila be se Zan Piyeri Derilon ma.

N ka foli be maaw bee ye, n da ma se minnu ma nin yoro in na, nka, n'u fana ye joda ke Jekabaara ka jesorla. O maa dow ye Mali peresidan kore ye (Alfa Umar Konare) ni Ala ma hinena Abdulayi Bari la, ye. N ka taasibila be jesin u bee ma.

Fen min y'i ka jininkali jaabi

ye, n bo f'i ye dakuruje saba kono. O folo ye ko CMDT ye Mali bee jigi de ye. Senekelaw jigi de don, a koorisenenaw fara a koorisenebaliw kan. Ka d'a kan, CMDT be jedaba de la Mali in kono. CMDT be ke sababu ye k'a ka maraw kono cikelaw bila baara la. A be ke sababu ye ka baara di maa caman were fana ma, hali minnu te koorisenenaw ye. O ye CMDT nafamayorobaw ye, ne yere fe minnu te se ka dabila cogoya si la. A ka ca Ala fe fana, n'a n farala nogaon kan, k'a n fanga ke kelen ye, o jigiya min dalen be CMDT kan, o be taa je.

N ka jaabi filanan be tali ke CMDT baarakelaw yere fan fela la. An bee de b'an ka nafa soro CMDT kono. An y'a n ka denw soro a kono ; k'a n ka adamadenya laben a kono. N'i ye baara ke yoro min, ka furu k'a kono ani ka denw soro a kono, a ka ca Ala fe, o y'i yere do ye.

O ye fen ye min nafamayoro te se ka fo ka ban, ka d'a kan i ye fen bee soro a kono. CMDT baarakelaw bee togo la, an be se k'a fo k'a n be nafa bee de soro CMDT la.

Fen min ye jaabi sabanan ye, o ye senekelaw ta yoro ye. CMDT ye senekelaw de ta ye. Barisa an be fen o fen kun na, o be soro koorisene de la. Senekelaw de dun be koorisene ke. Senekelaw de b'a geleya folo soro. Senekelaw de b'a nafa folo soro fana. O de kanma an be hakili-jagabo la don o don, an be se ka do fara senekela ka nafa kan cogo di ? Walasa Senekelaw ka nafaba soro koorko la, a wajibiyalen don, anw minnu sigilen b'u kerefe, an ka ladi-likan juman d'u ma. Ni koori min

soro, an k'o lasagon ka ne. O b'a to an b'a feere songo la, ko kan, min be se ka jamana nafa ; min be se ka senekelaw nafa ; min be se ka CMDT baarakelaw nafa. O ye wari ye fana min b'a to an be se ka minen kuraw soro minnu be yiriwa don an ka senefenw soro la. N be se ka min fo i ka jaabi folo la, o ye nin ye.

Jininkali : *Walasa cikelaw ka nafa soro CMDT la, o ye k'a be jamaa taya la. Barisa an y'a kolosi ko cikedaba fen o fen bilara kenyereye ka bolo kan, k'o ma taa je belen. A dun kuma be senna ko CMDT bena bila kenyereyew ka bolo kan. E ko di o la nemaaba ?*

U. A. G: N'i y'a men ko kenyereye be ka gere baarada la deron, o b'a jira ko an be ka dese a kore de. Dese o dun be bo fan fila de fe. A folo ye Senekelaw ni CMDT baarakelaw an CMDT kerefebaarakelaw bee de ye. N'an sera an ka baarada minecogo la, ka baara ke tilennenya kono, ka baarada ka nafa ke an ka nafa o be nafa don baarada kono. Ni nafa donna y'a n kun, baarada be sabati. Nka, n'a n y'a n ka nafa de bila nefe, ka baarada ka nafa ke bolokofefen ye, o be ke sababu ye k'an dese baarada kore. N'i dun derera i ka baarada kore, mogo were b'a ta de ! Ne hakili la, gelya folo min b'na ni kenyereyew sendonni ye baarada la, o be soro o de fe. N dalen b'a la, n'an y'a n fanga fara nogaon kan k'a n ka baarada yanga sanfe, k'a ka nafa sankorota an yerekun ka nafa sanfe, a ka ca Ala fe, kenyereye si te gereyoro soro a la ! Hali ni kenyereye be gere a la, a be gere yoro dow de la, nk'a tena baarada bee ta. A fana b'a ka nafa jini o kadara kono. Nk'a tena fo ko baarada mume ker'a a ta ye !

Geleya yoro filanan be tali ke jamaa yere lahala la. Ni jamana y'a

A to be ne 4 nan kan

je 3 nan to

dən k'a ka nafa b'an ka baara la, a ka ca Ala fe, geleya fen o fen mana a kunbo, jamana yere be fara an kan k'o geleya kele. O b'a to tigi were tena ye baarada la jamana k'o. Bee b'i ninyoro b'e a la k'a to jamana taya la.

Jininkali : *I ka jaabi nin y'a n wasa kosebe, barisa, baaradaba fen o fen b'a n ka jamana kono, waati də la, kun də be soro k'o lagosi walasa k'a bila kenyereyew ka bolo kan. Yali e ka jaabi in b'a jira ko kenyereyeko in be se ka bo a ma wa ?*

U. A. G.: Kenyereyeko in be bo a ma ka da waleya minnu kan, n y'o de fo nin ye ! Mali jamana ka fen de ye CMDT ye.

Maliden bee de ka fen don. Bee de b'a fo ko CMDT ye an jigiba ye. N'i y'a ye k'o be taa feere kenyereye ma, o b'a soro de a ko ye bee lajelen jigitige. N'a ma bee jigitige, a te se ka feere wo ! Walasa CMDT ko kana an jigitige, ne file k'o fura de fo nin ye. Anw minnu ya baarakelaw ye, an k'an jija ka mine ka je ; a ka baara be ke minnu ye, n'olu ye cikelaw ye, olu k'u jija k'a mine ka je, minnu fana be nafa soro a la, n'o y'a baarakenogon ye, olu k'a mine ka je.

An k'a dən k'an ka nafamafen don, an kale ka nafa bila sanfe. N'o kera, a ka ca Ala fe, məgo (kenyereye) te geres a la. Nka, Ala k'an kisi a ma, n'a kera fen ye ko senekelaw te nafa soro a la ; jamana te nafa soro a la ; anw minnu yere be baara k'a kono, anw te nafa soro a la ; a kera foroko lankolon gansan ye min te foyi je məgo si ye, ni məgo soro la min be se ka nafa don a la, wajibi don a be feere o tigi ma de ! Ne ma məgo si ye min be CMDT feereli fe. Nka n'i y'a ye o kera a be soro degun de fe. Ala k'an kisi o ma !

Jiniul ali : *Nemaa, tipe na Ala k'an kisi o ma. Nka, CMDT be k'a senbo a ka ladala yiriwabaaraw la sisan, i n'a fo : sirabadilan ; balikukan ; dəgətərəsojo ; kələnsen... , k'a ka ko bee dan kəriko danma ma, e be mun fo an ye o la ?*

U. A. G. : Ne ka faamuya ye min

y'o la, o de file nin ye : CMDT tun be « AW » ko don barika la waati min na, o tuma ya soro məgo si tun te yen, min tun be se ka baara ninnu k'a kelen na. Sisan, an be jemufanga tile la. Kominiw be yen ; kənseyi-de-sərikiliw be yen ; asamble-erezənaliw be yen ; Senekelaw yere labennen don cogo bee la. CMDT tun be o yiriwabaara minnu waleya fo ka na se san 2000 waatiw ma, a ka ca Ala fe, labenjekulu kofolə ninnu be se k'o ke sisan. N'a fora k'o baara bee ka to CMDT doni na, i be n'a ye ko « forokonin be to a dogisara la ! »

Bee ko ko kəori wari ka caya ; bee ko ko kəori wari ka nafa ladon ; ni kəori wari bee donna musakaw dafe, a ma se ka di cikelaw ma, o fana ye degun ye. O kanma, o baaraw ka to u kəbaga lakika bolo. CMDT be se k'u deme min na, a b'u deme o la. Bi, a kafisa an ka baaraw bo jəgən na. CMDT k'i wasa don kəorisene ka jətaa ma. Ka kəorisongə ke ka cikelaw nafa. N'o kera u ka kəori səngə mana di u ma, n'u b'a ke min ye u be a k'o ye. Bi bi in na, bee k'i taasira dən. Hali ni degun b'o la dəənin, o de kafisa an ma. Awa, an taara o taasira de fe nin ye. Ne yere ka la

Jini ye min ye, o ye kəorisene donni ye ba la ; senekela min be kəorisene, a k'o nafa. Fen min ye duguw ka jətaa baaraw ye, kominiw fana k'u sebe don olu waleyali ma. Ni bee y'i ka keta ke, o de b'a to kəorisene b'a kəbagaw nafa.

Jininkali : *Fen min ye ntənw la-hala ye, o be cogo di i ka mara kono ?*

U. A. G. : An be barika da Ala ye. An be waati min na i ko sisan, ntənw ma se CMDT mara kono folo. Ntənko fana be soro waati n'a cogoya de fe. Hali ni ntənw ma lakodon anw ka mara kono, an bee de ka kan k'an fanga fara jəgən kan, k'u kele u yeyərəw la. Barisa, ni a ma kunben a nema jinan, o be se ka ke sababu ye k'a lase kəorisene yərəw la san were ani san nataw la. An dun je b'a la, goferenaman be ka wulikajé ke a

nema a keleli la. Ni Ala y'an deme, a ko be dan jinanta ma.

Jininkali : *O koro ye ko ntənw ma don kəorisene yərəw la wa ?*

U. A. G. : U ma se kəorisene yərəw la ! N'i dun y'a jateminé, kəorisene maraw de ye sumansene yərəbaw ye Mali la...

Jininkali : *Fen min ye sumansene taasira ye, o be cogo di CMDT kono, barisa a be fo ko CMDT ye Mali nafoloko bondo ye kəriko siratege la ; k'a ye Mali jigineba ye sumanko siratege la fana ?*

U. A. G. : N'a kəni fora ko CMDT, maaw be kəori de ye. Nka sumansene barikama de be k'a kono. Məgo o məgo ye kəorisene nəna ye, i be t'a soro sumansene nəna fana yərə tigi ye. CMDT kono, dunkafa be yen. N'mi fo ko CMDT mara kono məgo bee be də soro de. Nka min be soro suman na CMDT kono, o hake ka ca CMDT kono dunkafa hake ma ! An ka suman sərətaw be Mali yərə təw nafa. O dun ka kan fana, barisa sanjibaw be na CMDT maraw de kono, n'a n ka jamana fan təw bee ye.

Awa minen dafalen b'a n ka yərə senekelaw de bolo ; olu de be angere soro a nema ; awa sene ka jətaa kalan caman fana be k'e o Senekelaw de kun. O de be ke sababu ye ka Mali fan bee lahine.

Jininkali : *Nemaa i ka cikan ye jumen ye ka nesin i ka cikelaw ma, kəmi nin y'i sijne folo ye ka kuma Jekabaara kono, da ni da ?*

U. A. G. : Nin ye ne sijne folo ye ka kuma Jekabaara kono CMDT nəmaabaya bolo kan. Nəntə, an bee de jera ka Jekabaara laben jəgən fe : e, ne, Bari, Alifa Umar Konare, Zan Piyeri Derilən... O kanma, n kuman Jekabaara kono sijne caman. An b'a damine waati min na, a tun hake 15 000 de be jensen kalo o kalo. N'y'a ye bi k'a hake 4500 (ba naani ani keme duuru) dərən de be jensen kalo o kalo. N'i dun y'a jateminé, i b'a ye ko bamanankan kalanbagaw de cayara cikelaw fan fe. O hake cayara bi ka temə

A to be je 5 nan kan

Jie 4 nan to

Jekabaarako damine waati hake ta kan anw fe. N'i y'a ye ko də bəra o kunnafoniseben hake jensenta la, o be sərə a yere tilacogo de fe. Jekabaara hake min be dilan bi, o dəgoyara ne jekoro. N be welekan lase CMDT baarakelaw bee ma, ani Jekabaara temesira maaw bee, walasa an k'a ke cogo bee la ka Jekabaara hake jensenta caya kosebe. Ne yere ka jateminé na, sis an tun ka kan k'a sərə Jekabaara hake 100 000 (ba keme) nəgən de be jensen CMDT kənə. N'i y'a ye a m'o hake sərə, o be da baara yere labencogo kan.

Nəntə, k'a fə ko mögo de tə yen min b'a kalan, o be bali ne na, barisa, an b'a ko damine waati min na, o waati balikukalanden jolen hake ka dəgə kosebe ni sis an ta ye. N'b'a jini cikelaw fe CMDT kənə, u ka Jekabaaroko don barika la, barisa cikanlasefen kologirin de don an bee ni nəgən ce.

Fen min ye CMDT yere ta ye, n'b'a jini CMDT tigiw fe, Senekelaw ; Mali jamana, o ni maa o maa be baara ke CMDT kadara kənə, an k'an jija ka CMDT deme k'a jə a sen kan, k'a ka nafa lakana. Ni baara min kalifara min ma, o k'o ke a jəma. Maa si kana a ka baara tolasebali to. An bee ka CMDT nafa bila jefə, o de bən ka nafa sabati kofe. Nō kera, a ka ca Ala fe CMDT be taa jə. Awa baara be bee nafa. Nka, n'a n'y'an ka nafa de bila jefə, ka CMDT ta bila kofe, ni Ala ma jan ke, an be fo CMDT kə don də la. Ala k'an kisi o ma.

Jininkali : *Fen min ye kunnafoni laselaw (an ka kanw la) tuguni ye jəmaaba kə an'a ka cikelaw ka ladala nəgənyew senfe, o be cogodi ?*

U. A. G. : Baasi foyi t'o la. Kunafoni ka lase a jəma, o de ye an ka jinifen ye.

Jininkali in kera Ncə Jara jəna, n'o ye CMDT kunnafoni- lasela ye

Baara labenbaga ni jininkali kəbaga : Tumani Yalam Sidibe

Yaya Sangare, "URTEL" jəmaa kura

K'a ta san 2004 əkutəburukalo tile 9 na, ka s'a tile 10 ma, Mali jamana kenyereye arajosow ka tənba, n'o be wele ko « URTEL », o y'a ka kongere ke Bamako. Kongere insenfe, Mali kenyereye arajosow, minnu hake be se 150 ma bi, olu tigilamaaw kumana Mali fan tan ni naani arajosow bee kunkakow kan : geleyaw ; nəgənyaw ; baarakənəgənyaw, fo ka se deme sərədaw ma. An bee b'a dən ko kenyereye arajosoko ye kosafeko ye Mali kənə, ka də kan, a fələ, n'o ye arajo Bamakan ye, Bamako, o sigira sen kan san 1992. Fen min ye mara kunda ye, o arajaso fələ, n'o ye « Fəkə » ye, o dayelenna Segu san 1992 sentanburukalo tile 22. K'a ta o san na na ka se bi ma, arajoso dayelenna kenyereye bolo kan an ka jamana mara kelen kelen bee kənə, fo ka se kafow ma, i n'a fə jərən, ani kubedaw, i n'a fə Narena. Awa fasodenw nənaje-jemukanw ; u ladənniyanje-jemukanw ; u ka sigidaw bənəgəlafəerew jemukanw, fo ka se farikolənənaje-jemukanw ma, ninnu bee be fasari dijə don o don arajoso ninnu na. O yere tə bałanako ye, barisa kenyereye arajoso fanba be wele fana ko « sigidaw nagakərə arajosow ». Bi bi in na, hali ni kenyereye arajosotigi kelenw be yen, i n'a fə « Benkan » (Bamako) ; « Jitumu », (Welesebugu) ; ... jekulu arajosotigiw fana ka ca : arajo jamana (9) ; arajo kayiraw : 6 ; arajo gintanw : 5 ; arajo Liberitew : 10...

Nin bee b'a jira ko Mali arajosow n'u ka funankeninya bee, u təgəlako te se kə ke ko gansan ye Mali kənə. Mali kenyereye arajosow ka tənba « URTEL » biro jəmaaya tun be

Yaya Sangare

Fili Keyita de bolo, n'o ye Kayi arajo « Irirai » jəmaa ye. Merisigi kəlafili temenew la, o ye a ka sigida (Kayi) maaw ka danaya sərə, ka ke asanbile erezənali jəmaa dankan ye. O dun baara kura ni baara were te ben. O de kanma, ale mafalen kongere senfe. Jəmaa kura min si-gira « URTEL » kunna, o kera Yaya Sangare ye, n'ale ye arajo jamanaw jəmaaba ye. An y'a jira aw la k'a n be don min na i ko bi, kenyereye arajoso kənəntən de be jamana baarada bolo, Mali kənə (Segu ; Kucala ; Məti ; Tumutu ; Jərən ; Jema ; Kulikoro ; Jene ani Narena). O hake de be jamana baarada ke sannayelen ye kenyereye arajosoko la Mali kənə bi ! An be dugawu ke, Ala ka se di Yaya Sangare ma, a kə jyɔrə fa kenyereye arajosow ka jətaa la Mali kənə.

Kələsili :

1. Nin tun ye « URTEL » ka ladala kongere 4n de ye. Maa 300 de tun b'a kene kan.

2. Fili Keyita tun b'a ka manda 2n de la. A tun te se ka sigi kokura. « URTEL » sariyaw ni politiki te taa nəgən fe fana.

Tumani Yalam Sidibe

Netaa ni yiriwa sababu ye jekabaara ye

Bakari Sangare

An be don min na i ko bi, dijé geleya temenen don fóli kan ; Ko bës geleyara ka tugu nögón na. Yeretanga ni bosira kelen min ba geleya kùnbenni na, o ye fara nögónkan ye ka jekuluw sigi kùntilenna, hamina ni dònko kelenya kònò. Jekulu sigi te ko kura ye an ka jamana kònò. An ka togodaw, sigidaw ni dugubaw kònòkow bëz tun be latige jekulu kònò. O waati, maaya dama de tun be dilan nà ye « cibow, nö-gosi, kòlçusu, fura siw, denkòjòw », olu n'u nögónna fenw bëz tun ye fara nögón ka sababu ye. Jekuluko ye fan kòroba ye an ka jamana kònò, fo an ka kumakòròmaw ni talenw kéra u lasagonnay, sanga ni waati hakililajigin kama. Bologonin kelen te bele ta ; kònòw jelen de be bii fo. Ninnu bá jira k'an te dunan ye jekuluko la. Bi, an ka kan ka yelema don jekuluko ko hakilinan na ka kejen bitile taabolo ma. Segen waralen dòn, fan dòw lâ, dunni da selen don munituluw ma, baw duntuluw banna. Nögón bolo magen kana dabila, nka jekuluw ka kan k'u nèsin sigida kònò baaramisenw layiriwali feerew ma, walasa olu ka ke söròdaw ye, minnu nafa be se sigida n'a laminiww ma. O siratègè la, jekuluw, n'a ma je k'u be sigi, u ka kan ka ke nafa jini jekuluw de ye, k'u sinsin baara kelen, walima baara caman kan. Wa, u kònemögé ka kan ka ke baara minnu

dënbagaw ye, walima u kanubagaw. Baara kelen kebagaw ka fara nögón kan k'u fanga n'u ka dënta ke kelen ye. K'u hamina ke baara in layiriwali ye ; O de be se ka ke geleya kùnbennan ye an sigiyoròw la. Baara bës b'a kebagaw nafa. N'an sonna o ma dòron, kow bës be nögoya bawo a tò be ke hakili-jagabòw ye yiriwa siraw jinini kama.

Sigida kònò baara ketaw bës be se ka ke yiriwa ni netaa sababu ye ; nka fò baara kebagaw ka fara nögónkan, ka benkan sabatilenw sigi u ni nögón ce, ka lajininw pereperelatige o kònò. Jekulu sigi waati fana na, an kan jan-to lajiniw na ; Olu dan kana ke dahiri-mé dama ye. Bawo, o te jekulusigi kun bò. An be don min na i ko bi, baara si mankan ka ke nasongo, walima yere bakun balo jinini kama. O de koson, an da sera nafa jini jekuluko ma. Bi ma duguje, nà ye an ka wëssi kelenw tònò laje, aw b'a faamu ko yelema don tuma sera an baarabolow ni an ka baaraw taabolo la. Yiriwa baara nèdònbagaw b'an fe yan, an ka je k'u wele u k'an demen an ka jekuluw labenku juman na. Baara bës be mögo bë nögò la, nka, n'a fòra ko jo be nögugu, takan de b'a la dëre. A ye fara nögón kan, walasa sigida ka bò aw ka baara numa. Sènèkeminen dilanbagaw kera kulu ye. O fara nögónkan kéra sababu ye ka nögoya don sènèké minen ko la, sigida n'a laminiw bës kònò. Nin baara suguya kelenw ke bagaw fana bës farà la nögón kan o tònò be ke sigida ka netaa n'a ka yiriwa ye ani ka baara bolomisen kuraw labò. Dòn nataw kònò, an be na baara suguya dòw ta, ka hakili-jagabo ke olu yiriwa sira kan. Sanni o ce, aw ni ne, an bës kan hakili jagabo jekuluw sigi cogo kan. Bologonin kelen te bele ta cogo min na, o cogo kelen fana nà, maa si kelen te se ka bi segen kunben.

Bakari Sangare

U ko...

Niye kelebeto ye jangaradon na, i kà dòn ko fura kòròla de finnen bë sa dëre !

Manbe Kamara
Segoieerela Badalabugu
Sugu (Bamako)

Balo ni saya ; saya ni balo, ninnu bë nögón masalen dijé de kònò.

Awa u fila jelen de be kòrò di adamaden ka dijésosigi ma, kù diya.

Musa Sise
Cikela ka bë Guni
(Kulukòrò)

Ala te sankolo kònò ; ala te dugukolo jukòrò fana ; ala be dijé dusukun de kònò ; n'o dusukun finna dòron, dijé be nogami !

Gasiton Purefuki
Faransi Egilizi jemaa dë

Maaya ye sanga ye taabolo de kònò. Ka se k'a to ; k'a men k'a to ; k'a ye k'a to. O bës ka ke yeredon kònò.

Dijé sanga bës y'o y'i kòrò.

Dawuda Danbele
Tarikubòla ka bë Dano (San)

Cé o cé y'i dan musopumanko la, i te kun o la abada !

Mamadou Konaté
Ka bë Jlamakòrò

Sira ma ni

Sira, a kera minta ye wo ; a kera sisi samanta ye wo ; a kera furabulujimi ye wo , fo ka se nunna samanta ma, an k'a dən ko sira fan si ma ni adamaden ka kenya ma. An yere be siramuguminaw nparabo n'a fəli y'u ma sanga ni waati bəe ko : « *ni maa min y'i ban i da ro, i be siramugu k'a kənə !* » Fen min ye sira sisi ye (sikarati), o te kun bana caman tigilamaaw la, i n'a fə sin-sanbana ; səgəsəgəbana ; tansənbanaw, hali bəkabinbana.

Adamaden farikolo kənə minen te yen ko sira kasaara te se min ma. Fen min ye joli ye, a b'o cogoya yelema de. O de b'a to ko bəe be mineyərə sərə sira kanubaga la tuma bəe. Barisa joli tijnenen min be teme kunsəemə fe, o be ke sababu ye k'o lafu, ka sirakanubaga bila « dərogu » farin tigilamaa ka bolo kan waati bəe. Fen min ye caya fanga ye, a ka c'a la, i te maa ye ko min be sira diyabə a jəma, ka se fana ka ce ni musoya fana diyabə a jəma. Aw k'a kələsi banni, ce sirakanubali min be dugukolo tari kelen labaara dabajanaya la, n'a donna siramin walima sikaratimin na, i b'a ye k'a be səgen sigili segennafijəbəko caman ke tari ti-lance labaarali kənə.

Sira de ye fen ye min kanubaga ne tana ye a yeli ye a denw bolo !

O b'a jira ko fen te maa ka kan ka kolokolo min kan.

Nan taara musaka dakun na, an b'a ye ko sirakanubaga bəe ye haasidiw de ye, ka masərə, ale kelen be wari min don sira la k'o daji kunnan tu, walima k'o sisi jugu fili, ka siginəgənw tərəo gansan, a t'o musaka don a ka denbaya la. Bi bi in na, sikarati dajiginnenba ye den-fila dərəmə-duuru ta ye. O b'a jira,

N'i b'a fe k'i farikolo diyabə, sira ye ka to yen
k'ale minbaga ka wari tijeta dəgo-yalenba ye dərəmə bi duuru ye (50) ye tile kənə. A dun be joli don ale yere n'a ka denbaya je dahiriməko la tile kənə ?

Dəw b'a fo ko siramugu kəni dərəmə duurula be ma tilen. O ye dərəmə 150 ye kalo kənə ; o ye dərəmə 1600 ye san kənə ? O tigilamaa dun be joli don a ka denmisənw bololasənwariko dafə san kənə ?

I n'a fə aw y'a faamu cogo min na, an ye musaka bəe dugumada hake bərebəre de ta nin ye. Nəntə, maaw be yen minnu be siramugu dərəmə tanna, f'o ni kə, min tile kənə. Sikarati dagelen minnaw de ka ca (Maliboro ; Dinili ; Pariziyan ; Or-onsəni...)

Munna an dun be to sira kan,

nafa si t'an ye fen min na maasiba kə. Dəw be n jaabi ko : « *Ce min bali te məne bo !* » Haate ! Mənedon-nyerela ani mənedonsigijəgənna. O te sira ye wa ? An k'a dən fana, ko dəgətərəbaw ka fə la, sira be a kanubaga ka dijəbalo si kuntaala daje ni san wəərə de ye fo ka se san mugan ni duuru ma.

N teri, munna e dun be to sira kan nin jemukan in kalannen kofe ?

I senbə a la. Nə kera i be ke furuke kanunci ye i musow bolo ; ka ke bangebaa juman ye i denw bolo ; ka ke i ka sigida kənə maa ladiri ye. E muso o, e min be i furuke nafa, k'i ka suman tobitaw n'a labentaw kisi jiegintəfənya ma i soməgəw n'a w ka du-kənə-nabagaw bolo, i senbə sirako la walasi !

Tumani Yalam Sidibe

Kabako be dijə fan bəe

San 2004 setanburukalo tile 17 muso do y'u ce wele kiiriburulon na, Teheran, n'o ye Iran jamana faaba ye. A ko kiiritigəlaw ma k'a le ce b'a n wulukolon gosi sije tan ni kə de, kunjəgən o kunjəgən. K'u ka deli a ka do bə o hake la k'a dan gosiliko kelen ma kunjəgən kənə. Ce welelen kiiri tigilamaaw fe, a k'u ye k'a le muso jogo de ka jugu / osse. Ko de kanma a te dan sərə a wulukolon gosili la tile kənə ! Kiiri tigilamaaw yelela fo k'u dəw bə ka bin. Ulabanna k'a fə ce ye ko : i muso n'a jogo jugu mine ko numa, barisa muso bəc ye boduwulu de ye, n'a min ta dara kene kan, o de ta be don ! »

« RFI » ka laseli, arabadon, setanburukalo tile 22, waati 15 nan
Sebenabaga : Tumani Y. Sidibe

Kalan de bε dibi fara

Balikukalan joyoro ka bon Segu malo senebaarada (Ofisi-iri) senekela cema ni musoma bεe lajelen ka soro yiriwali la. O siratege la, bolodipøgøn-mabaara min be cakeda in ni Jekabaara kunnafoniseben ce, a sebennikela do ye taama ke Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) pemaayaso la.

Taama in kera økutøburukalo tile 21 n'a 22 san 2004. O senif, u ka bolofara min ka baara jresinnen be Senekelaw demeni ni u bilasirali ani balikukalan ma, an ye jininkali ke ka jresin o pemaaba madamu Sila Fatumata Kulibali ma walasa a ka maaw kunnafoni u ka baara taabolo la. Otuma, a ye minnu fo an ye olu file.

Jekabaara : Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) la yan, e y'a kalanko pemaaba ye, i be se ka kalanw suguya danfara an ye aw be minnu ke Ofisi-iri kono yan ? I n'a fo balikukalan, Senekelaw ka jekuu ani baa-radegekalan.

Madamu Sila Fatumata Kulibali : An fe Ofisi-iri la yan, anw ka baara fanba sinsinnen be kalan de kan. O kalan ye kalan suguya fila ye : Fołø ye balikukalan ye. Ni balikukalan kera maa minnu kun, kofe, segesegeli be, n'a yera ko minnu ye faamuyali soro, olu be fara jøgøn kan ka karamøgøkalan ke olu kun walasa olu ka se ka u ka dugumaaw fana kalan. O kalan kuntaala ye kalo wørö jøgønnu ye, lere fila tile kono.

Ni maa minnu ni karamøgø jønd a la, waati min mana olu diya, olu be kalan k'o la. O temenen k'o, balikukalan suguya were be ke an fe n'o be wele ko kalansenteli. O keli be soro ni an ye deme soro ka bø demejekulu yøro minnu ka nafolo be jresin balikukalan ma, o kalanw kuntaala be se tile 35 hake ma. O

**Madamu Sila Fatumata
Kulibali**

kekun te døwerø ye, baara minnu mana boloda dugu kono, walasa kalanden jolenw ka soro minnu be se ka sebenni ke. N'an børa o yøro la, nin taabolo fila be se kakë sababu ye n'a n be kalanden jolenw soro. Ni kalanden jolenw sørøla, olu de ka kan ka kalan werew ke n'an bø folu ma ko balikukalan walima baa-radegekalan. N'o baara nana, o kalanden jolenw de be ta ka taa o kalanw ke. N'u ye kalan minnu ke

o be se ka kakë sababu ye baara minnu be boloda an fe dugu kono yiriwaliko ta fan fe, i n'a fo balomarajigine, semara, bagan misenw latuløli, sesøgø, nakøbaara, senefenw ni nakøkon-øfenw bayelemani, yunu jana, kølønse, dika ni baganin kæløli, fini labaaroni, jago misenw ani situlubø. Nin baara kofølen ninnu be kera kalanbolo ye ka jresin an kakalanden jolenw ma walasa ka dugu ka soro yiriwa.

« Ijumu te san soro jurukise k'o »

Nin baara minnu kofølen file ni ye, walasa senekelaw ka o kebagu jumanw sørø u yere kørø, Ofisi-iri ka lakølidenw minnu ni senekelaw be baara ke jøgøn fe demeni ni bilasirali hukumu kono, Ofisi-iri pemaaso fana be kalan boloda olu kama walasa baara ninnu be ke ka je. O døw yere be taa ke jamana werew la, cakeda yere be minnu musaka ta.

Jekabaara : Balikukalanso joli ni kalanden joli ani karamøgø joli be Segu malosenebaarada (Ofisi-iri) ka mara kono ?

MSFK : Balikukalanso 313 be Ofisi-iri ka mara kono, karamøgø 714 be minnu kono. Fen min ye kalanden hake ye, kabini kalanko daminena Ofisi-iri kono, maa caman kalanna. Nka min ye kalanden jolenw hake ye, o ye maa ba kelen ani bi saba ni kontoñ (1.039) ye. Cew ye 764 ye,

A to be je 9 nan kan

je 8 nan to

musow ye 275 ye.

Jekabaara : Mun nana ni musow hake dəgəyali ye kalansow kənə ?

MSFK : Ne hakila, musow hake dəgəyali kalanso kənə, o bə sərə kun fila fə :

1. An ka togodalamusow ka baara ketaw ka ca tile kənə. Sabu kabin'u mana wuli sogomada fə, u b'a damine fə ka taa dugu tila. O hukumu kənə, a bə se ka ke dəw te kalanso matarafa.

2. Ni bi-bi in tə, an ka togodalamaaaw ka jate tun tə dəwərə ye musow mankan ni kalan ye kə. O siratige la, musow bə yen hali bi, olu te a dən ko muso ni kalan ka kan, wa ko n'u kalanna k'o bə se ka ke sababu ye k'u lafiya u ka baara caman na, k'u ka sərə yiriwa. Nka, n miiri la, an bə waati min na i n'a fə sisan, dəməjekuluw bə ka yiriwalibaara waleyə duguw kənə, muso caman bə yen, olu bə k'u cəsiri kalan fe walasa u na se ka ko nənabə u ka dugu kənə ani adamadenya yərə taabolo kan.

Jekabaara : Halibi kalanko nasira la, aw ka zafukuntigiw ni balikukan karaməgəw bə hakilajiginkalan sərə san o san wa ?

MSFK : Nin kuma in diyara n ye. A ma məen fələ, san 2004 zuwenkalo la, an ye zafukuntigiw bəe fara nəgən kan ka hakilajiginkalan ke u kun. Ka də kan o ye waajibi ye. Sabu san o san baaraw mana boloda, a jate bə minə ni minnu fəmama hakili-

jiginkalan kə, a ka k'olu kun. Sabula, a ko dulonnen bə cakəda bolonafolo hake de la. O Temənen kə, baaraw bə sigi dakun dakun, min bə min je. A bə te se ka ke yərə kelen.

Jekabaara : Segu malosenebaara (Ofisi-iri) ni dugukunnakaw jera k'u bolo di nəgən ma banakusene yiriwali kadara kənə, an bə don min na i n'a fə bi, Dugukunnakaw yenafa sərə a la wa ?

MSFK : Kabini lawale la, banaku tun ye Dugukunnakaw ka sənefen kərə ye, n k'a sərə tun ka dəgə. Ala ni sababu juman, Ofisi-iri ye nafolo sərə min bəra Lamerekenw ka dəməjekulu (USAID) bolo, n'a sigiyərə bennen bə Bamako ma. O dəmə kənəna na, banaku sənə cogo juman, Dugukunnakaw kalanna o la.

Dugukunna kelen tə, dugu duuru de kalanna a la. Nka, ni nininkali nəsinna Dugukunna ta ma, an bə se ka də f'o la. Banaku ka kan ka sənə cogo min, a kala ka kan ka fura ke cogo min ka sərə kə turu, a juw ni nəgən cə hake, a foro ka kan ka labure cogo min fo ka taa se a si falenni ma. Maaw yərə ye wotoro ni baarakeminən wərew sərə a sababu la ani nəgəya la walasa ka baara in sinsin.

O sinsinni nana ni mun ye, a jate minəna, ko sanni poroze in ka damine, ko banaku təni wolonwula tun bə sərə taari kelen na. Nka, an bə don min na i ko bi poroze daminenen in kənəna

temənen kə, taari kelen sərə hake taalen bə a jo təni mugan ni fila (22) minnu yere bolo b'u ta kərə kosebə, o dəw bə təni bi saba (30) sərə u ta la.

Jekabaara : Yala musow jəyərə ka bon aw baara ninnu na wa ?

MSFK : Nin diyara n ye. Musow jəyərə ka bon kosebə a la, k'a ta balikukan na, ka na se baara degekalan ma, ka taa bila baara yere waleyali la poroze kənəna na, muso jəyərə bə nin bəe lajelen na, i n'a fə a yərew b'a fə cogo min, « n'i ye muso kelen kalan, i ye du kalan, i ye dugu kalan, i ye jamana kalan ». Musow jəyərə ka bon an ka baaraw la. I n'a fə n bəra ka bayelemaniko min fə n ka kuma kənə, o ye musow jəyərəba ye, cəw sent'o la. Nka min ye Dugukunna banakuko ye, musow ye jəyərəba sərə o la. Sabu u ye mansinw sərə ani lajalikelan sərə tile funteni bə min labaara. Musow bə banaku bayelema, ka cəke b'a la, ka basi b'a la ani gomi. N'i ye jatemine ke sira wəre fe, muso ye dəmə caman sərə fana Ofisi-iri ka poroze kənə.

Sabu, bəe b'a dən ko an ka togodalamusow ka baara fanga ka bon, u bə wuli bəe je, ka da bəe kə fana. O tuma, n'i k'i bə na ni yiriwalibaara ye, f'i ka na ni feərə ye min bə se ka baara fanga nəgəya u kan dəənin u ka sə ka waatinin sərə ka kalan ke, ka waatinin sərə ka bolomayələməbaara ke. O hukumu kənə, nəsusumənsinw dira dugu dəw ma, kələsusumənsinw fana dira dugu dəw ma,

A to be je 12 nan kan

Mali koɔri kalite taabolo

Ladala njogonye min be sigi sen kan san o san CMDT ni Òtuwale ani koɔri doni mobilitigiw fe, o kera Segu san 2004 utikalo tile 13. Olaje o y'a la jini ka maraw keno njogonyew ani faso keno njogonyeba sigi sen kan koɔri kaliteko kadara kono. Maraw keno njogonyew kera k'a ta san 2004 setanburukalo tile 13 ka s'a tile 17 ma, CMDT mara kelen kelen bee kono. Maa 200 ni ko yera o kenew kan (CMDT baarakelaw ; koɔrisenew ; cikelaw ka sendikaw ; cikelaw ka soba ; donini tigila mogow ; jininikelaw). Fen min ye jamana kunda njogonyebu ye, o kera Sikaso, k'a ta sentanburukalo tile 29 na ka s'a tile 30 ma, san 2004. Maa 50 njogen tun b'o kene kan (CMDT baarakela , koɔrisenew, cikelaw ka sendikaw ; APCAM ; donitalaw ani donini tigilamog ; jininikelaw).

O njogonyew kera sababu ye ka Mali koɔri kalite tijeni walew kofo, ani ka u keleferew pereperelatige. An b'o feerew de lase aw ma boko in kono, ani boko nataw.

Laje ninnu sigira sen kan koɔri songo nagasi waati yere dije koɔri sugubaw kono. O koɔri songo nagasili juba be lameriken jamana ni Eropu jamanaw ka demedon walew de la ka se u ka koɔrisenew ma. O demedon kojugu waati la, ni faantam jamana min ba ka nafasore a ka koɔri la, o ka kan ka barika don a ka koɔri kalite jumanyako la. Nin san labanw keno, Mali ka koɔri kalite jaasira kosebe ka da koɔrisenbaaraw taabolo labatobaliya kan cikelaw fe.

Fen min ye koɔri celi na marali

Ni koɔri ye nafolo ye, a kalite jumanya de b'a ke sanuje ye.

baaraw jumanw ye, cikelaw to fana ka ne ma. Fen min ye iziniw ye, olu fana minenw caman t'u cogo berebere la, awa koɔri wurusi cogo fana kajugu. Geleyaw be soro koɔri wurisilen marali la fo ku se a laseli ma sugubaw kono.

O geleyaw de kanma, an ka koɔri sanbaga korew caman ba lajini sisan k'u ka koɔri santaw be jamana werew kono. Koɔri de dun ye an ka jamana ko kan feerefen kologirin filanan ye. O kanma, an ka kan k'a ke cogo bee la jeyore ka soro a bolo dije koɔrisugubaw kono. San sabga laban ninnu na, koɔrifile baaraw tora « aw » yere koɔrisenew bolo. Koɔri koloma lajeli tora o fileliw de lahalya kono. Walasa o baara ka ke kojuman, CMDT ye koɔri laje jekuluw lafaamuya duguyiriwat (aw) 6000 kelen kelen bee kono. Koɔri file jekulu bee kono, balikukalanden jolen 2 ani maakoroba 1 be yen. O maakoroba o ka faamuya ka bon kosebe koɔriko la. An k'a dən k'o san 3 kono, CMDT ye koɔriw bee san kalite folo

da de la. Hali na y'a soro ko kalite juguw tun be u la. O kera sababu ye ka koɔrisenew jumanw timinango. O baara kecogo jugu ye bin min ke CMDT kun, olu file :

- 2001/2002 : ...
- 2002/2003 : dərōm 385 000 000
- 2003/2004 : dərōm 1 200 000 000

Ni kow tora nin cogo la, nafa tena ye belen koɔrisenetaabolo la. Koɔri koloma kalite folo be koɔri sigida duuru de di : sarama ; julisi ; nere ; juli an kabi. Sigida naani folo : (sarama ; julisi ; nere anu juli) de ma ka di anw ka koɔri sanbagaw ye kosebe, dije koɔrisugubaw kono. Nka o koɔri sigidaw dawula be ka jaasi ka ta fe.

- 2001/2002 : dawula 44 % tun njogen b'u la
- 2002/2003 : dawula 53 % tun njogen b'u la
- 2003/2004 : dawula 20 % njogen tun b'u la.

- A do ye koɔri juman woloma-

A to be je li nan kan

Jie 10 namis

baliya ye kabi foro kono. (koori se-baliw ; koori ne tijnenenw ; koori minnu binna duguma, olu bee nagaminnen don koori juman na).

- A do ye koori jabali tonni ye bon kono.

- A do ye koori tonni ye dugazon bonw kono ani dugu koorisugu la.

- Koori senni ji la maa-kelen-koori-donina sugudilenw fe, o fana ye gelya do ye.

- A do fana ye koori nogaoli ye kamijonaw ka kasaaraw senfe. An k'an sinsin a foli kan ko siraw te laben belen a nema, i na fo a tun be ke cogo min na ka koro.

Mali jamana de tun ka kan ka sira ninnu laben CMDT no na. A dun te k'o cogo la bi.

Izini caman fana be tijne ka jo ka waati janw ke. O be a to koori be meen tabali ye ka be duguw suguw kono. O bena ni koori gosili ye sanji fe. O b'a kalite lagosi kosebe. Denmisew be soro waati caman k'u to tulonke la walima k'u to sunego la koeritonw kan, bonw kono, walima suguw kono. O fana ye koori kalite tijneni sababu do ye.

San o san, fen jugu de be caya Mali koori la ka t'a fe. Fen jugu

soro ta koori la, o hake yamaruyalen ye 3 % de ye.

2001/2002 baaran dun na, fen jugu hake 541 % de soro la Mali koori la. 2002/2003, baaran ta bera 641 % ma. Nin jatew ba jira an na ko fen jugu hake soro ta yamaruya sigida fila de be Mali koori la ! O man kan. An ka kan ka ke cogo bee la walasa ka Mali koori fen sugu soro ta beraben hake yamaruyalen ma dijne koorisugubaw kono. Belkise caman fana be soro an ka koori la. O sababu be be koori tonni na duguma, walima k'a ke sugu dugukolo labenbali kono. Nogeo ni belkise dun bera tijneniba de don an ka iziniw la. O de bera ni izniw ka jo-ka-meen ye, ka koori donibali celi sennasumaya ka be duguw kono.

Koori wurusilen kofe, gelyaw fana be se an ka koirimugu ma.

Manaborew gaariw be soro an ka koirimugu la. O dun be se ka ke sannikelaw ka banni sababu ye jamana koirimugu mumu na dijne koorisugubaw kono. Galadonni waati fini dilannenw la iziniw kono, mana gaari ba to fini te gala ta. O managaariw be don koori la ka bi koori cewaati manaborew kono ka be foro kono ; koori lasagonyoro,

bonw kono, ani suguw kono ; koerimugu keli manaborew kono iziniw la. O kanma, koerisenenaw ni CMDT ka kan ka feerew sigi sen kan walasa ka koeribaara taabolo manaborew be yelema k'u ke finiborew ye.

Koori doni kamijonaw fana ka kasaaraw ka ca koori tayoro na laseyoro ce, no ye gejida (pou) ye. Kenyerew ka kamijon caman koren don, awa u tu dabolo juman bereberew kan. Kasaaraw senfe, koeribalonw be fara, ka koerimugu ja lanego. Ni sanji kera nafen ye o kasaaraw waati la, koerimugu be negin.

Koeribaara taabolo tigilamogow (CMDT ; koerisenenaw ; koori doninaw ; nininikelaw ; donini tigilamogow), bee de ka kan k'u fanga fara nogon kan walasa ka Mali koori kalite sankoreta, ani ka barika sankoreta, ani ka barika don a la, k'a lakana. « K'an ye joyero fe tigi ye koeriko la Afriki mume kono, o te lajini bannen ye.

An ka kan ka joyero fe ta kalite numanyako la Afriki mume kono fana ! »

**Usumani N. Trawele
CMDT – Bamako
Bayelemabaga : T. Y. Sidibe**

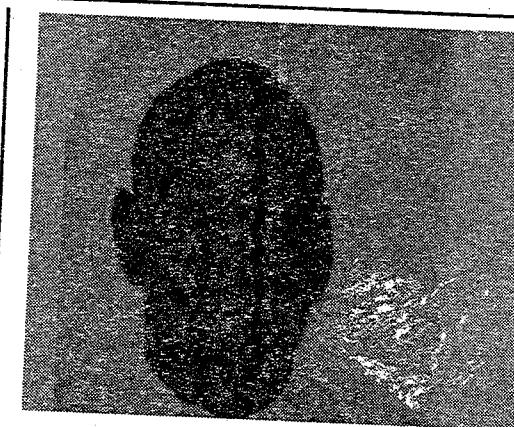
Bataki

Zuwenkalo tile 7 ka ta bila a tile 21 na, san 2004, karamogokalan tun be senna Marakala.

Karamogokalan in labenna demejekulu « Suko Mali » de fe. Maa mugan ni seegin tun be kalan in kene kan, muso duuru (5) tun be minnu na. Karamogokal ninnu bora dugu tan ni naani na, nolu ye :

Solibugu, Danina, Madina, Tousma, Gomadugu, Zanfinna, Gomakoro, Cogn, Welentigila bamanan, Sungo, Jado, Nadugu, Welentigila Boso, Jasa. Kalan tun nesinnen be dakun 6 (wooro) de ma nolu tun ye : kalan maben, jatene, karamogokcogo, kalan lataamaliko juman, karamogokal baarakeminew.

Kalan kuncera ni kiimeni ye. Jaabi minnu soro la, o ya jira ko

kalansenw faamuyara kosebe.
**Gahusu Tarawele
Zafukuntigi Sinzani**

nowanburukalo san 2004

je 9nan to

kolo yere be mosin yoroenin kelen mansin min fe, ni Ala sonna, an y'o jini dugu daw kama. O la, n'i ye jateminke, doenin kera musow ye. Halisa, Ofisi-iri hamannko ye musow ka jetaa ye, ka da u joyore bonyani kan du kono. I na fo denw ka musakako n'a negeonnaw. O tuma nolu sera ka yiriwa, o be se ka ke lafiya ye gaw kono.

Jekabaara : i ka kuma laban ye jumen ye ?

MSFK : N ka kuma laban te dawera ye, anw keni be baaraw boloda, nka ani ciklaw de b'a waleya negeon fe. O tuma foli ni bonyamasegin ani tanuni ka kank ka ke ka jessin olu ma. Sabu, i mana baara boloda cogo o cogo, a be taa ke maa min fe, n'o tigi m'a don banban na, a be ke baara lankolon y'i bolo. O temenen ko, n be foli ke ka jessin Ofisi-iri neimaayaso baarakelaw ma. Sabu, balikukalan be se ka yiriwa Ofisi-iri kono yan sira o sira fe, u cesirilen olu bee boli fe. O hukumu kono, benkanseben do bolonobi-lala an ni Jekabaara kunnafoniseben neimaayaso ce, walasa u be se ka an ka togodalamaaw lafaamu u k'a don ko nafa be kalan na, kerenerennenya la, balikukalan.

O temenen ko, n b'a jini n balimamusow fe, u k'u cesiri balikukalan fe. Ka masoro, kalan-baliya ye dibi juguba ye.

Yusufu Fane

• Eko nata kono, aw benda jemukan soro CMDT kunnafonisiraw kan. Ay'a mamine

Cekorobakuma

Cekoroba kelen ka di ne temesira felo fo a denke ye, no ye geleya ye, denke ko a ma ko : baba, o ye tine ye dere ! Faantan ka geleya sorodon be, awa, faamu fana ka geleya sorodon be ! Cekoroba y'i dalen to a ka banadilan kan, ka nagali haaroko kelen ke, barisa a yere ye a faamu ko denke ye a ka kuma taabolo berebere don. Cekoroba sorola k'i ne jo a denke la, ka yele a fe doenin, ka soro k'i kanto a ma ko :

- N den, a don fana ko bana ye dinenatige taabolo do de ye, faamaya ni faantanya te min bali. Maa be bana i kelen kewale fe. Awa, maa be bana soro maa were ka bana, a jogo walima a lamini lakanacogo fe. O kanma, n den, n be min fo i ye, o ye nin ye : ce bee be bana, nka bana suguya kelen be kun ce do farikolo la ni ce do farikolo ye. O ro sa, maa danbema de ye maa ye, min t'a yere to bana bolo a k'a ke a sako ye. Nka, ale fana be bana kele a seko danmajira bee la. N den, yali i y'o fana faamu wa ?

Denke sigilen tora a fa da fe, kurun kan, k'a bolo fila to a bomo koro, i na fo a be miiri-jan na.

Cekoroba ye da ne fila ke waati min na a denke jininkali la, o ya jaabi ko : baba, n y'i ka kuma taafan faamu dere. Awa, a tine be kene kan. Bana bee na ka juguya cogo don. Hali mara be

maa bali buranfotaama na ! Nka, maa min ko ko « ne te n yere bila nin muranin in bolo », o de be taa a nunji fine a burake ka dila kan.

Cekoroba ka bana geleya na ta bee, denke ka jaabi ye balakayele bila a la. A ye yele kunba saba ke, k'o kunc ni sogaogeo gelan ye, fo ka daji-ka saraw sawaranin bila ko la. O yoro de la, denke girinna ka a tegew ke ka cekoroba jannen kogo saalon-saalon.

O don baro kuncera o kan. Denke ye fa kogo saalon fo ka bala ka sogaogeo geleya ba a kan. A sorola ka yalan ta k'o ke ka fak fila fo ka taa o sunago. Cekoroba sunagoen, denke ye fini biri a kan k'a kono bora datugu, ka soro ka bo...

A to be boko nata kono

Tumani Yalam Sidibe**Jekabaara**

Labekuntigi Seben nekulu kintigui
Tumani Yalam Sidibe
Seben nekulu
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Usumani N Tarawele (CMDT)
Tumani Yalam Sidibe
negeenw kebaga
Yakuba Jara ko Kayi
Labenbaga eridinatesi la
Worokiyatu Sa
Baarake negeenw
CMDT World Vision - Ofisi Nizeri -
Ofisi iri-OHVN
Hake bota: 11000
Batakisira: 2043
Negejurusira: 229 62 89
Jamana baarada - Seki zayedti togola
sira - Hamudalayi kin - Bamako